

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122325540
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122325540.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcu: A. B., B., so sídlom C. – B. D., D. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Bratislava – Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: D. C., nar. X. XXXXXXXX XXXX, bytom C. C., zastúpená JUDr. Ida Cabanová, advokátka, so sídlom Banská Bystrica, Mičinská cesta 35, IČO: 42 005 787, o zaplatenie 3 524,59 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20Csp/79/2022-192 zo dňa 17. októbra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20Csp/79/2022-192 zo dňa 17. 10. 2023 p o t v r d z u j e.

II. Žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanej v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške trov konania.

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal od žalovanej zaplatenia istiny vo výške 3 524,59 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 28. septembra 2019 do zaplatenia, titulom uzatvorenej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 13. februára 2014 pod č. úverového účtu XXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“).

1.2 Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 20Csp/79/2022 zo dňa 29. novembra 2022, ktorý bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoCsp/12/2023-161 zo dňa 17. mája 2023 zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

1.3 Súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaná s právnym predchodcom žalobcu uzatvorila zmluvu o úvere. Ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka a nasledujúce a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“). Právny predchodca žalobcu z dôvodu, že žalovaná neplnila a nevykonávala pravidelné mesačné splátky riadne a včas, po predchádzajúcej výzve, pohľadávku zosplatnil. Žalobca pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, nadobudol rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14. februára 2020 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávok“). Do konania predložil tretiu upomienku - pokus o zmier zo dňa 31. júla 2019 (ďalej len „upomienka“), z ktorej vyplýva, že napriek predchádzajúcim upomienkam žalovaná neuhradila záväzky, a to dlžnú pohľadávku vo výške 275,03 eur, z toho dlžná istina bola 118,39 eur, úroky 151,44 eur, úroky z omeškania 1,21 eur, poplatky 4,- eur. K predmetnej upomienke predložil žalobca poštový podací hárok. Žalobca

predložil výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 16. septembra 2019 (ďalej len „oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru“), ktorou vyhlásil právny predchodca žalobcu predčasnú splatnosť úveru, zásielka bola doručená žalovanej dňa 20. septembra 2019 tak, ako vyplýva z predloženej doručenky (č. I. spisu 14).

1.4 Súd prvej inštancie skonštatoval, že aktívna legitímácia je také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo/205/2009). Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“). Žalobca mal nadobudnúť hmotnoprávny nárok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá je založená na okresnom súde v súdnom registri 1OpP/37/2020. Pohľadávku mal nadobudnúť od pôvodného žalobcu, ktorým bola E., F., a preto okrem všeobecnej právnej úpravy postúpenia pohľadávky vyplývajúcej z ustanovení § 526 Občianskeho zákonníka bolo potrebné skúmať platnosť postúpenia pohľadávky podľa osobitnej právnej normy. Osobitná právna úprava podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to osobitnú písomnú výzvu banky klientovi, relevantnú dobu omeškania dlžníka aj napriek písomnej výzve banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. V rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo/148/2017 zo dňa 24. apríla 2018 sa uvádza, že ustanovenie § 92 ods. 8 neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Súd prvej inštancie tak mal za to, že žalobca do konania nepredložil písomnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní v zmysle § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách, a keďže zákonné ustanovenie predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že klient je v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku - skrz spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere, nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnom zosplatnení úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Uvedené nenahrádza výzvu akú ma na mysli predmetné ustanovenie zákona, ktoré pre platné postúpenie bankovej pohľadávky vyžaduje, aby išlo o (osobitnú) písomnú výzvu banky, ktorá uvažuje o postúpení riadne nesplnenej úverovej pohľadávky klientovi s výzvou, aby pohľadávku splnil a súčasne, aby bol klient nepretržite v omeškaní viac než 90 dní so splnením čo i len časti peňažného záväzku (pohľadávky). Takáto písomná výzva nebola podľa názoru súdu prvej inštancie predložená, a preto nemohol ani skúmať, či bola doručovaná do dispozičnej sféry žalovanej (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022 a sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022).

1.5 Súd prvej inštancie dodal, že ak by aj došlo k platnému zosplatneniu úveru, na čo poukázal odvolací súd, tak nebola splnená podmienka podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Keďže súd je povinný v každom štádiu konania skúmať vecnú legitímáciu, súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že na strane žalobcu nie je daná aktívna vecná legitímácia a dodal, že otázkou platnosti zmluvy o úvere z dôvodu nedodržania veľkosti písma a aj otázkou premlčania sa ďalej nezaoberal, pretože pre rozhodnutie vo veci stratili relevantný význam.

1.6 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % ako úspešnej strane sporu. O výške trov súd prvej inštancie rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca (ďalej aj len ako „odvolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pričom uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie napáda v celom rozsahu a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel.

2.1 Žalobca tvrdil, že aktívnu legitímáciu v spore preukazoval oznámením o postúpení pohľadávky. Zároveň predložil aj zmluvu o postúpení pohľadávok spolu so žiadosťou o postúpenie a prevod, s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Za účelom preukázania splnenia podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách predložil výzvu právneho predchodcu zo dňa 31. júla 2019 a výzvu na plnenie zo dňa 16. septembra 2019. Uvedené výzvy považoval žalobca za výzvy v zmysle predmetného ustanovenia zákona. Poukázal v tomto smere na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/169/2020 a sp. zn. 1Cdo/4/2020. Žalobca tvrdil, že v spore preukázal, že jeho právny predchodca vyzval žalovanú na zaplatenie peňažného záväzku titulom omeškaných nezaplatených splátok úveru, pre nesplnenie ktorých jeho právny predchodca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaná napriek písomným výzvam dlh nezaplatila a do omeškania sa dostala viac

ako 90 kalendárnych dní, čím došlo k naplneniu podmienky v zmysle predmetného ustanovenia zákona. Z vyššie uvedených dôvodov tak žalobca považoval záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v spore za nesprávny. Na záver zdôraznil, že súdy by mali pri posudzovaní platnosti právnych úkonov brať na zreteľ príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorá uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za správny v celom rozsahu a zdôraznila, že v posudzovanom prípade nedošlo k naplneniu podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

4. K vyjadreniu žalovaného sa už žalobca nevyjadril aj keď mu na to bol vytvorený procesný priestor.

5. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou, (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 „a contrario“ rozsudok okresného súdu vo výroku I. a II. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení zákona č. 340/2020 Z. z., resp. v znení v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „Zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu^{87ac}) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.^{87ad}) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

9. Nesprávnym právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci samej na základe riadne vykonaného dokazovania (§ 191 CSP) v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke správne posúdil a svoje závery aj v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v dostatočnej miere odôvodnil. Po preskúmaní veci nezistil odvolací

súd žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok. Odvolací súd uvádza, že odvolateľ v podanom odvolaní vo vzťahu k meritu veci neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (vo veci samej). Nežiadal ani doplniť dokazovanie za podmienok ustanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré by nemohli bez svojej viny byť prezentované v prvoinštančnom konaní. Z uvedeného dôvodu tak v súdnej veci neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňať dokazovanie, prípadne nariaďovať odvolacie pojednávanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s § 366 CSP). Na základe vyššie uvedeného je odvolací súd názoru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (I.) a v závislom výroku (II.) o trovách konania ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozsudku sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje, pričom k relevantným námietkam odvolateľa v podanom odvolaní v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 CSP uvádza nasledovné.

11. Procesná obrana žalobcu v odvolaní bola založená na tvrdení, že upomienku zo dňa 31. júla 2019 a oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 16. septembra 2019 je možné podľa obsahu považovať za výzvu banky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, v dôsledku čoho je nesprávny záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácii.

12. Odvolací súd na úvod konštatuje, že aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním tvrdené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej - existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej - existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania a súd je povinný skúmať ju z úradnej povinnosti v ktoromkoľvek štádiu konania (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009, sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27. októbra 2021).

13. Súd prvej inštancie sa tak správne v konaní zameral predovšetkým na skúmanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, najmä s ohľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi stranami sporu, v nadväznosti na potrebu poskytnutia osobitnej ochrany spotrebiteľovi v spore s dodávateľom a súd prvej inštancie správne zameral pozornosť na vysporiadanie sa s otázkou platnosti postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že žalobca je skutočným nositeľom práva, ktorého sa v spore voči žalovanej, ako spotrebiteľovi, domáha. V spotrebiteľských vzťahoch pri konštatovaní platnosti či neplatnosti postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa na ďalší subjekt, je nutné okrem všeobecných ustanovení § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka zohľadniť aj osobitnú právnu úpravu, ktorá na daný právny vzťah dopadá.

14. Jednu z osobitných právnych úprav dotýkajúc sa postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského vzťahu predstavuje Zákon o bankách. Predmetná právna úprava pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje súčasné splnenie dvoch podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách (osobitná písomná výzva banky klientovi a relevantná doba omeškania dlžníka aj napriek písomnej výzve banky). Uvedené podmienky sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle hmotného práva a musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky. Tieto podmienky postúpenia stanovuje priamo Zákon o bankách a aj keby boli zákonodarcom stanovené za účelom ochrany bankového tajomstva (uvedenú skutočnosť odvolací súd konštatuje len pre úplnosť a vzhľadom na označenie 14. časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ako OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO, v ktorej je obsiahnuté aj zákonného ustanovenia § 92 ods. 8), ide o zákonné podmienky postúpenia pohľadávky. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách neupravuje len administratívne povinnosti banky pri ochrane bankového tajomstva, ale priamo stanovuje hmotnoprávne podmienky platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bankou, ide teda o „lex specialis“ vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávok (§ 524 a nasl.. Občianskeho zákonníka). Takémuto záveru nasvedčuje jednak znenie citovaného ustanovenia („môže banka alebo pobočka zahraničnej banky pohľadávku postúpiť“), ako aj jeho zaradenie do časti Zákona o bankách, ktorej nadpis znie „Ochrana klientov a bankové tajomstvo“. Účelom tohto ustanovenia teda nie je len ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky. Citované ustanovenie stanovuje osobitné podmienky, za ktorých môže banka, a to aj bez súhlasu klienta postúpiť pohľadávku na inú osobu, čo výkladom „a contrario“ znamená, že ak podmienky uvedené v tomto ustanovení splnené nie sú, banka platne postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Odvolací súd v súvislosti s takýmto záverom

poznamenáva, že takýto výklad predmetného zákonného ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách zodpovedá judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý práve za účelom zjednotenia výkladu tohto ustanovenia v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 jednoznačne konštatoval, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Zhodne aj vo svojom ďalšom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 16. júla 2018 Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil právnu vetu: „Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.)“.

15. Odvolací súd po preskúmaní veci konštatuje, že súd prvej inštancie nemal v konaní preukázané naplnenie podmienky platnosti postúpenia pohľadávky v intencii ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keď upomienka zo dňa 31. júla 2019 a ani oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 16. septembra 2020 podľa názoru súdu prvej inštancie nespĺňa požiadavku osobitnej výzvy banky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, s dôrazom na právny výklad ustanovenia § 92 ods. 8 predmetného zákona podaný Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022, sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022.

16. Odvolací súd konštatuje, že z právnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ako aj vychádzajúc z teleologického výkladu tohto zákonného ustanovenia, sledujúc účel a zmysel tejto právnej úpravy, vyplýva, že pred samotným postúpením pohľadávky banky na iný subjekt zákonná úprava vyžaduje osobitnú a samostatnú písomnú výzvu banky, v ktorej banka v relevantnej časovej súvislosti pred samotným uskutočnením postúpenia pohľadávky klienta na iný subjekt vyzve tohto klienta na eventuálne zaplatenie a splnenie si zameškaného záväzku voči banke s upozornením, že v súlade s dikciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, pokiaľ aj napriek písomnej výzve banky zostane naďalej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke, môže banka využiť svoje oprávnenie a svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť aj inému subjektu aj bez súhlasu klienta. Práve s prihliadnutím na sledovaný účel a cieľ tejto právnej úpravy - a to je poskytnúť ochranu klientom banky v tom zmysle, že po upozornení na možnosť postúpenia pohľadávky aj bez jeho súhlasu na iný subjekt a na základe vyčíslenia konkrétnej výšky pohľadávky, má klient reálnu možnosť účinne zabrániť postúpeniu pohľadávky a to tým, že svoj dlh voči banke dodatočne uhradí. Klientovi banky sa uvedeným spôsobom poskytuje dostatočný informačný a časový priestor na to, aby mohol predísť, resp. zvrátiť tak závažný právny následok, akým je postúpenie pohľadávky bankového subjektu na nebankový subjekt. Uvedený výklad zodpovedá okrem iného aj označeniu 14. časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO. Práve takouto formou je ochrana klientov účinne, nielen fiktívne, zabezpečená.

17. S poukazom na vyššie uvedené hodnotí odvolací súd námietku žalobcu, ktorý tvrdil, že za kvalifikovanú výzvu banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách možno považovať nie len upomienku zo dňa 31. júla 2019 (č. I. 75), ale aj oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 16. septembra 2020 (č. I. 14) ako nedôvodnú.

18. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu upomienky zo dňa 31. júla 2019 síce sekundárne vyplýva, že žalovaný je v omeškaní so splácaním pohľadávky a vyzvaný na zaplatenie sumy 275,03 eur (vyčíslenú k 31. júlu 2019) s upozornením na právo banky odstúpiť od zmluvy, avšak primárne je jej obsahom upozornenie na právo úver mimoriadne zosplatniť. Z oznámenia o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 16. septembra 2019 síce sekundárne vyplýva, že žalovaný je v omeškaní so splácaním pohľadávky, avšak primárne je predmetom tohto oznámenia vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že vychádzajúc z teleologického výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách, skrz spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere a z dôvodu, aby ochrana klienta bola nielen fiktívna, ale skutočne reálne zabezpečená, potom neobstojí argument žalobcu, ktorý považuje

upomienku zo 31. júla 2019 a oznámenie o mimoriadnom zosplatnení úveru zo dňa 16. septembra 2019 za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022 a sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022 - rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13. mája 2021 a 15CoCsp/23/2023 zo dňa 19. júla 2023).

20. Žalobca sa v podanom odvolaní bránil s odkazom na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/169/2020, ktorým mienil preukázať správnosť svojich tvrdení. K tejto forme procesnej obrany žalobcu odvolací súd uvádza, že v rámci rozhodovacej praxe dovolacieho súdu prevažuje právny názor, podľa ktorého obsah ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyžaduje výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky. Z hľadiska komparácie vyššie uvedených rozhodnutí dovolacieho súdu s rozhodnutím dovolacieho súdu pod sp. zn. 8Cdo/169/2020 zo dňa 27. januára 2022, je potrebné vychádzať z prevažujúceho a neskoršieho právneho názoru dovolacieho súdu vyjadreného v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/266/2020, 4Cdo/75/2020. Preto, ak súd prvej inštancie vychádzal z uvedenej premisy vyjadrenej v neskorších rozhodnutiach dovolacieho súdu, nemožno jeho rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 2 ods. 2 CSP. Uvedená forma procesnej obrany žalobcu je v tomto smere nedôvodná.

21. Žalobca sa v podanom odvolaní bránil tiež s odkazom na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/4/2020, ktorým mienil preukázať správnosť svojich tvrdení. K tejto forme procesnej obrany odvolací súd uvádza, že predmetné rozhodnutie dovolacieho súdu nie je možné aplikovať na posudzovaný prípad, keďže sa v ňom riešila iná právna otázka, než ktorá je podstatná pre riešenie posudzovanej veci, a to otázka „či podmienku, ktorou ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách limituje platnosť postúpenia pohľadávky banky na tretiu osobu (banku alebo inú ako banka) možno považovať za splnenú tým, že banka pred postúpením celej pohľadávky vyzvala dlžníka na zaplatenie len jej časti“. Odvolací súd tak hodnotí aj túto formu procesnej obrany žalobcu ako nedôvodnú.

22. Odvolací súd konštatuje, že skutkové a právne závery, na základe ktorých súd prvej inštancie v merite veci rozhodol boli vecne správne, a preto, po oboznámení sa s dôvodmi odvolania a zvážení všetkých relevantných skutočností, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil ako vecne správny.

23. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie rozhodol tak, žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%, ktoré je žalobca povinný zaplatiť žalovanej v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti vyčíslenia o výške trov konania, podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobu súd zamietol v celom rozsahu, procesný úspech v konaní v celom rozsahu prináležal žalovanej, a správne súd prvej inštancie uložil povinnosť náhrady trov konania v celom rozsahu neúspešnému žalobcovi. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania ako vecne správny.

24. O trovách dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vedenom v dôsledku odvolania žalobcu tento nebol úspešný ani čiastočne, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech v odvolacom konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanej, a preto odvolací súd rozhodol tak, že uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).